

ШИИДХЭГДЭХЭ АСУУДАЛНУУД

(Баргажанай районы XXXVII партийна конференцнээ)

Баргажан... Энхэ Бураад оройной эдийн байсан байгаалийг, үржэл баян талд дайтай нутагуудай нэгэншн. Аруун тунгалаг унаага Байгал далайга шидхэжэ байлаа Баргажан голыг, мүн тэрэнэй аян олон халаануудай үргэн дэлгэр нутанууда ажабууд ажаллаа бэрхэ хүнүүдэйнь үльгэр жэшээтэ ажал худалмэринь али ээргэн баян дэлгэр гэшөө! Энэ баримтын гарша Социалис Ажалай 16 Геройнууд!

Мүнөө Баргажан хуяган байгаа олон халбарта хүдөө ахмад архидэг аймаг байхалаа гадна, энэ мого бэлдэхэтэй 2 томо предриктий байгуулагданхай. Тинхэдэ үшөө гурбин дэспромхоо эмхидхэгдэхэ байна. Саашаа «Забайкалесс» комбинатай үйлдэбэрилгэн гол газар Баргажанда болохоор хараалагдана.

Аймагйа промышленностини, хүдөө ажлын хүсгэлэгдэе районы партиана организациин оруулан хубита, тэрэнэй үүргэ тухай эхэ хооролдоо аян үнэгэрэн XXXVII партийна конференци дээрэ болоо.

Октябрийн аадарта 50 жэлэй ойн хүндэлдэ дэсгэрэн социалис мурьсондэ элбхитгэгээр хабаадахада, аймагйа мого бэлдэхэтэй горитойхон амжалта туйлаа. Гэбшөө дутуу дундуудай бии.

Партийн райком мого бэлдэхэтэй элбхитгэе дамжажэ, тэдгэртэ эмхидхэлдэ талар горитой туйламжа үгэхэ зэргэтэй, — гэжэ делегат нүхэр Скоырский хэлээ. Теэд тоосотой үгэе КИСС-эй райкомой, тэрэнэй буюу үүргэ буудалга байгаа. Партийн райкомой дэргэтэ промышленна табиг бии. Зүгөөр тус табигай хүдөөмэрилгэлдэд мого үйлдэбэрилгэн предриктинүүд дэсгэр бададатуу, тэндэн партиана ахин организацинууда туйламжаа үзүүдэнгүй. Нүхэр Скоырскийн үгэ тон түб. Юб гэхэдэ, Баргажанай аймагта ойрын сэгтэ жэл бүри 5 миллион кубометр хүдэрэ мого бэлдэхэтэй хэрэглэгдэнэ. Мүнөө үгэе Баргажанай, Хурмаханай дэспромхоо асуудал хүсэн дундаа хүдэлжэ байна. Ойгоой дэспромхоо эмхидхэгдэхэ байна. Баргажанай дэспромхооудай худалмэринь хүдөөмэрилгэн туйла Баргажанай адагай хурунда «Баргузинлесс» гэжэн шэнэ трест нээгдэбэ.

Баргажанай мого бэлдэхэтэй промышленна предриктинүүдэ Баргажанай барилга-хабаралгын, Шанталгадхал хари барилгын управленинүүд, тинхэдэ туйлабар-үйлдэбэрилгэн комбинат барилд юм. Байгана оной арба харын туршада үгэ барилга-хабаралгын управлени (хүдөөмэрилгэн нүхэр Рудков) үгэсэбөө 116 процент дүүргэбэн. 5547 хүрбэлжэн метр хэмжээтэй байрн гэршүүдэ ашиглалгада оруулан байна. Гэхэтэй хамта энэ управлени дэспромхооудай техникэ заабарилга гол мастерскойе хоёрдохон жэлээ ашагалгада оруулаа ядмашхай. Илэе ушарна боложо энэхэ предриктинүүдэй техникэ Штын областьдэ заабарилгадха бэлтэй болоо. Мүн баян Баргажанай адагтахи лекаторн, Ойгоой дэспромхоо автоматизацин гараж, нугуулин байшангай барилга нүхэр Рудковой хүдөөмэрилгэн управленин гэмээр хамгүй ношорлоор.

Мүнөө үгэе Баргажанай модошотой олонгол модот Баргажан голор халлагдажа, Байгалдхал модо урал-

хуудалг контороло ерэдэг юм. Илэе гуримай арадай ажхыда, илалгага ололди загана үдхэлгээ горитойхон хойдлоо ушаруудаг дээрээ, 1970 онойоо эхилжэ Баргажан голор модо урдууууе хорихо гэжэн тогтоод РСФСР-эй Министруудай Советээр абтанай байна. Отологдонон модоые 200 кубометр утатай шаңа харгыгаар шэрэхэ этотой. Тус харгын барилгада 10.785 мянган түхэриг номологдонхой.

Гэбшөө энэ харгын барилга мүнөө үгэе тон мугаар эмхидхэгдэхэ гэжэ партин райкомой секретарь нүхэр В. П. Шабаров элбхитгэе соогоо, мүн баян конференциин делегатууд үгэ хэлэхэтээ тэмдэглээ. Тус барилга дээрэ оройтоо 2 мянган түхэригэй ажал бүтээгдэнхэй. Тусбай ёһоор мүнөө жэл 60 километр харгы ашиглалгада үтхэхэ байгаа. Харин «Иркутлестрой» трестин участогай коллектив (начальникынь нүхэр Бемзвестник) нэгшөө километр харгы бутан болгоогүй.

Энэ асуудалнууд хайшан гэжэ шиндхэгдэхэ этотой, ямар хэмжээтэй ажал аргаар гэжэ райкомой элбхитгэе соо хэлэхэдэ байгаа. Харин нүхэр Шабаровой мүнөө үгэе байдалые тэмдэглэхингээ хажуугаар делгатуудай хонирхонон асуудалда харуу үгөөгүйн гэшнэлэтэй.

Баргажанай аймагта хүдэлин хэлэн жэлэй туршада мал хээр гарзда оройон байна. Жэшээбэл, байгша оной 10 харын туршала 12 мянган хони, 2 мянга гаран гахай, 1100 шахуу үхэр элбэ шалтагаан гаргада оройон. Энэнь нэдононойлхоо хоёр дахин олон болоо. Тинхэдэ Баргажанай аймагта 910 порноох, 198 тулга гаха гуай абтаган туйлай 12 порноохы гарзалаа. Илэеэрхүү байдал илалгага Хурмаханай, Дэрэнэй совхозууда ушарна.

Ямар шалтагаанаар, мүн дээрээ Баргажанда адууна мал нима олоороо гарзда орохо болоно? Энэ асуудала конференци дээрэ үгэ хэлдэн делегатууд—ХН партэсэциин нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэнш нүхэр Тараскин, Аргалын совхозой директор нүхэр Батуев, Карл Марксин нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь нүхэр Елшин болон бусад тодорхой харуу үгэбэн байна.

Жэшэнь, конференциин делегат нүхэр Тараскин үгэ хэлэхэтээ:

— Биднэр мал ажалда эхэ муугаар, хуушанайгаа гуримар харуу халимди. Түрүү ажлын дүй түршэл, эрэм наукин туйлаануудые мал ажал эрхилэгдэ хэрэглэнгүйбид. Хүдөө ажлын управлениин нэрэмжэтэ өөрынгөө худалмэрилдэ хангажгүйгөөр, нозгойгоор хандана, зоотехническэ заабарин ёһоор мал харуулаха хэрэгтэ, үүлтер байжаруула худалмэрилдэ тэтээр анхаралаа талнагуй.

Нүхэр Тараскиной напамжые нэгэ хэлэн тоо, баримтануудаар гаршалаа. Хорбэ 1966 ондо аймаг соо 2681 үнэдхэ түд абтагуй байлан наа, мүнөө жэл 3000 үнэд хубайршоо. Мэдэнэй ёһоор нэдоно 73 мянган эхэ хонид искусствениа аргаар үржүүлэгдэн байгаа. Тэднээ мүнөө жэл 60,5 мянга шахуу хурьд абта. Энэхэй үржүүдгын мугаар хөгждөнэй бодото баримта болоо. Түд олоор абаха худалмэринь мүнөөшөө бирагуйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Тусбай ёһоор 74.800 хонид октябрийн нагн болотор оройно орохо байгаа. Теэд тэднэй 68 мянганянь үржүүлэгдэнэ жэшээтэй. Нэгэ хонинхоо 2,7—2,8 кг. ношон хайша-лагддаг, гурьяд туйлагдаһан хонингой амидна шэгнүүр дунда зэргээр 32 килограммнаа дээш гардаггүй.

Наамхай үнээн бүриһөө жэлдэ 1200 литрһөө бага хүний хаагдалаг байһан дээрһээ Баргажанай аймаг хүдэлин 3—4 жэлэй туршада гурьдэ бу хуудалда тусэбөө дүүргэ-дэггүй байна. Мүнөө ноябрь харын дунгээр энэ үлэртөө үнээн бүриһөө оройтоо аитр хүн хаагдана.

Ушарынь юб гэхэдэ, партин Баргажанай райком, хүдөө ажлын үйлдэбэрини управлени мал ажалда анхаралаа талнагуй. Хүүлэй жэлнүүдтэ Яруунын болон бусад зарим аймагуудай колхоз, совхозууд үбэлэй сэгтэ мал шалтага худалмэринь үргэнөөр эмхидхэжэ, горитойхон амжалтануудые туйлааг байн дүршэлтэй болонхой. Харин Баргажанда энэ худалмэринь наал эмхидхэгдэжэ байна. Малд тэжээл буйлуудалг 47 цех энэ бии аад, тэднэй үсөөхонини хүдэлиа. Баргажанай аймаг промышленностини электро-хүсэ хүдөө ажалда үргэнөөр нэбтэрүүлжэ аргатай. Теэд электрын хүсөөр үнэе нааха 6 түхээралгын наганиннышье хүдэлэнгүй.

Гэхэтэй хамта партин райком, тэрэнэй мого үнэгэрэн тоосотой үгэе дээрэ тэмдэглэгдэнэ дутуу дуула-дуудые усадахайн туула отго оролдого гаргагуй гэжэн аргатуй. Колхоз, совхозуудай, мүн дэспромхооудайнхэ худалмэринь, экономическа үгэ дунгүүдэе байжаруулахын туйла нэгэтэ биеэ тогтоонуудые абтанай байла. Теэд партин райкомой ёһоо дээрэ абтанай шиндхэбэрилгүүдэ хүсэбэнэ хүргэхэ эмхидхэлгэе Худалмэрини хулаар абуулагдтагаһаа боложо тэднэ саарһан дээрэ үлэ-шэнь бииуу.

Агууехэ Октябрийн революциин 50 жэлэй ойгой дашарамдуулан, партин ИК-гай гаргалан Илэсүдэй Удхы ажалдхалда ойлгуулахын туйлада партин райком горитойхон худалмэринь абуулан байна. Энэ худалмэрилдэ 95 лектор, 700 агитатор, 200 политинформаторнууд хабаалаа гэжэ элбхитгэе соо хэлэхэдэ. Харин тинхэдэн манай Дэрэнэй совхозо арбаад хүн элбхитгэгээр хараалагдана юм. Теэд тэднээ оройтоо наганинь манайда хүржэе эрээ, гэжэ Дэрэнэй совхозой парткомой секретарь нүхэр Герсеев тэмдэглээ.

КИСС-эй райком партино-эмхидхэлгэе худалмэринь хулаар абуулах гэжэ конференциин делегатууд мүн элбхитгэе. Колхоз, совхозуудай партина ахин организацинууд 904 коммунист тоологдоно юм. Тэднэй 259-нын мал ажал дээрэ худалмэрилдэ. Тэрэ тоодо оройлод 35 наалинад, 63 хонинод, 44 малшан бии.

Эмхидхэлгэе худалмэринь байжаруула, коммунистууды мал ажалда олоор элбхитгэе, тэднэй туйламжаар ажалынгаа энэ гол халбарине ашаг үржэтгөөр эрхилжэ хэрэг манай шиндхэхэ зорилго боложо гэжэ конференциин делегатууд тэмдэглээ.

Конференциин үлүүдэр эмхидхэлгэе пленум болоо. Пленум дээрэ партин райкомой гэгдхал секретарь В. П. Шабаров, секретарьнуудаар В. Г. Настобурский, И. П. Бармаев хунгаһаа.

Б. ЭРДЫНЦЕВ,
манай түхэриг көрр.

Туршалга юу харуулааб

ЗЭЭЛИ МҮНГЭНЭЙ ШЭНЭ ГУРИМ

1967 оной апрель һараһаа Мулар-Шабарай, Зэдин, Улаан-Удын аймагуудай 25 колхоз шэнэ ёһоор банкһаа эзлээр мүнгэ абтаг болгоно юм. Тэднэй 8-ныннэ экономическа талаараа туйлуурнууд байгаа.

Ажлыннууда эзлээр мүнгэ үгэхэ шэнэ гуримда орохоод урил колхозуудай мүнгэн олоые тусбайлгэдэ гол анхарал ханшуулагдда. Ушар юб гэхэдэ, эзлээр мүнгэ үгэхэ хэмжээн зүбөөр тодорхойлогдохэ этотой байгаа бииу.

Ажлыннууда эзлээр мүнгэ үгэхэ шэнэ гуримда орохоод урил колхозуудай мүнгэн олоые тусбайлгэдэ гол анхарал ханшуулагдда. Ушар юб гэхэдэ, эзлээр мүнгэ үгэхэ хэмжээн зүбөөр тодорхойлогдохэ этотой байгаа бииу.

Байгша оной хөөр квартал абаад харабал, бүхнэ 25 колхозой үйлдэбэрилдэ шэнэ гуримай хайналар нүлөөлөншын элээрэ.

Экономическа талаараа нула ажалыннууд финансоо-үйлдэбэрилгэе ёһоор гурнай банкһаа хэрэгтэй мүнгэе абажа байгаа. Тэжээл, тулшнэ, минералыа үтэжүүлгэ ба бусад хэрэгсэллэе эхилдэ, үйлдэбэрини амлашье халбарида харагтай мүнган банкһаа эзлээр абтана. Ажлыннууд

мүнган жасынгаа дутахада, худалдагдалан продукциян мүнганэй багадахада гу, али бэшынэ ушарнууда богони болээр соо оорингоо хэрэгсэллэй зэргээр эзлэини мүнгэ абаха аргатай.

Энэ бүгдэе колхозуудай үйлдэбэрини хүсгэлэгдэ аһала аша туйла хургоо. Колхозууд бэлдэхэлэй эмхи зургаанууд мүнгэ үрлэ абтан туйла хандахаа болжжэ, гансал гурнай банктай нягта холбоотой болобо.

Колхозууд гурнай банкһаа һара байр салн тгүлэхэ, мүн бэшынэ гаргалын мүнгэ тусхай графикар абана. Энэнь колхозни-гүүдэе материалыа талаар урмалдэ мүнгэ үгэхэ хэмжээн хараалагдана байна.

Байгша оной хөөр квартал абаад харабал, бүхнэ 25 колхозой үйлдэбэрилдэ шэнэ гуримай хайналар нүлөөлөншын элээрэ.

Экономическа талаараа нула ажалыннууд финансоо-үйлдэбэрилгэе ёһоор гурнай банкһаа хэрэгтэй мүнгэе абажа байгаа. Тэжээл, тулшнэ, минералыа үтэжүүлгэ ба бусад хэрэгсэллэе эхилдэ, үйлдэбэрини амлашье халбарида харагтай мүнган банкһаа эзлээр абтана. Ажлыннууд

Партийн Улаан-Удын горкомой буюурай шиндхэбэрилгэе предриктинүүд, эмхи зургаанууда зургалан харуулан элбхитгэгээр, үйлдэбэрилгэе талмалынууде бохоо талаар хараала болоһон байгаа.

Городской комисси энэ харгалын дунгүүдэе гаргаба. Зургалан харуулан агитаци эмхидхэхэ талаар Илэендоржон район нэгдэнэ хуури эзлээ, нэгдэнэ хурин диплом абаба. Советскэ район хоёрдохон хуури, Октябрьскэ район гурбадахы хуури эзлээ.

Промышленна предриктинүүдэй дундаһаа «Теплоприбор» за-

25 колхозой 10-ныннэ гаргалын лимидээр хараалагдалан зэргээр оройдоо 0,6 миллион түхэриг эзлэи мүнгэе бусагаагуй байба.

Тинч 1967 оной октябрийн 1-дэ эзлээр мүнгэ абаха гуримда оройон нэгшөө колхоз гомдол барлагуй. Харин тинхэдэ үнэгэрэгэе мүнгэ абаха ёһоо үнэгэрэгэе мүнгэ абаха ёһоо мүнган түхэриг, бэлдэхэлэй эмхи зургаанууда 17 мянган түхэриг байлан юм.

Экономическа нула колхозууд хүсгэлэгдэ эзлэи мүнгэ үгэхэ шэнэ гурим байһанаа үшөө дахин гэршэлбэ. Урлан экономическа талаар нула байлаа колхозууд ганса мүнөө жэлдэ абтан эзлээр бусааһаа гадна, урда жэлнүүдэйнгээ үри түлэжэ дүүргэдэ, банка өөрин 100-гад мянган түхэриг зүбөөр мүнгэтэй болонхой.

Колхозуудай түрүүлгэнээр, экономистнууд, бухгалтернууд болон бусадууд энэ гуримые һайшаана. Жэшэнь, Улаан-Удын аймагйа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэнш нүхэр В. С. Мальцев нэгшэ хөөрөнэ: — Урлан колхозууд финансо-

ва түсэбэй ёһоор хэдэ ехэ мүнгэ олоо оруула байлаашье наа, гурэнэй банкһаа 1 000—2 000 түхэригшье эзлээр абажа шалдагуй һан. Харин финансоа түсэбэй ёһоор хараалагдалан зэргээр мүнгэ банкһаа абахада мүнөө амаршы наад байгауй.

Колхозууда үйлдэбэрини-финансоа түсэб байһанаа табиг мүн бухгалтерскэ тоо бурдихын гуримшуулаа тон шуулаа. Буруу табигдалан үйлдэбэрилгэн-нансоа түсэб колхозуудай гурнай банкһаа урьһаламжа абахаа наад ушаруулаа болоо.

1968 онһоо республикыа бүхэ колхозууд энэ шэнэ гурим орохон. Тинхэдэ аймагйа худөө ажлын үйлдэбэрилгэн управленинүүдэй колхозуудай хулабарилгашад үйлдэбэрилгэн-финансоо түсэб табилгала олоо анхарал хандуулаа этотой. Үйлдэбэрилгэн-финансоа түсэб зүбөөр табилгала хартаа түсүүдэе болон жотойгоор хараалаа, тэрэнэй дүүргэлтэе үдэр бүри шалгажэ байхаар экономическа ажал тал хаанагуй эмхидхэхэ сэг эрээ.

Ж. РИЧИНОВ,
Гүрэнэй байрн Бураад райконторые эрхилгын оролого.

ГАХАЙН МЯХАНАЙ ФАБРИКА

«ТЕПЛОПРИБОР» заводой бүтээһэн хэрэгсэлүүд хылын саада тээхн олон гурнуудтэ захираа абаагаража байдаг. Совет засагйа 50 жэлэй ойн хүндэлдэ дэсгэрэн мурьсондэ хабаадалсажа, заводой ажалд эхэ амжалта туйлаба. Зураг дээрэ: заводой түрүүшүүд Ольга Гейнман, Валентина Царькова гэгшэд нарин приборнуудые хабсаргажа байна. П. БУРМАКИНАН фото.

Хаягтын-адагай гахайн фермынхид хүдэлгэе үгэе хээсэ-нэйхинэе оролдотойгоор хүдэлгэе.

Фермын улаан булан. Хаягтын эдлэб урла лозунгууд үлэжэн-дхэй. Харуулан ойлгуулаа хэрэгсэлээр зохиоор шэмжэлэгтэй байна. 1967 оной хара түсүүдэе тодорхойлон харуулан тоонууд анхарал татамаар. Хуушан естолы саана шотоо татагааар нуулаа фермые дагна И. Н. Лазарев занса дээр тоонуудые буужан бэлдэнэй хүдүдэ ажал хэрэгсэлтээ мааняда тавилсуула.

Энэ жэлд фермын гахайнад эхэ зорилго урда табилхай. Бүххэдэ 1334 центнер гахайн мяха абаха гэхэ гу, али тэднээ толгой бүриинь 68 килограммнаа зооно бэш шэсүүртэйгээр гурьдэ туйшаха, томо эхэ гахай бүриһөө 14-өө үсөөн бэш порноохко абажа, бүххэдэ 2100 порноохко түлжүүлжэ түсэбтэй. Тинч хамда сөнтэй маха үйлдэбэрилжэ, аман олоо эхээр оруулаа гэжэ тэднэй гэжэл шуудлаа зорилгоёе болоо. Энэниие тэмдэжэ гахайнад хайн мэдэнэ, энээнэй түлөө бутлааран оролдотойгоор тэмсэнэ.

Үнэгэрэгтэ 11 харын хугасаа дотор энэхэ гахайнад бүххэдэ 2770 порноохко абаад томо болжжэ байхай. Үхэбэрилгэдэ байһан томо эхэ гахай бүриһөө 17 порноохко абажа, хаягтын зоононо амжалтатайгаар бөлүүдлэ. Энэ халаа эхэ гахайнуудые зарчу-халгалһал оролдотой ажалтай аша үр мүн. Үхэбэрилгэн б-тэг гахайнуудые дааж байһан Валентина Ивановна Шульгина 425 порноохко, Тамара Ширшова—367, Татьяна Матвиенко—350 порноохко тодорхойлон халжэл, элээр эхэ гахай бүриһөө 16 порноохко абажа түлжүүлэ. Мүн Евдокия Пудовкина нэгэ удаа түлэһэн 30 гахайһаа 197 порноохко абажа, бүрин бутан

томо болжжэ. Нэгшэ элээр гахайн түд абааглар жэлэйнгээ түсэбтэе гурбан дараар уришалан дүүргэбэ гэшнэ.

Энэ амжалтаһан Индия Михайловна Глазневская эхлэн хубитала оруулан байха. Тэрэ эхэ гахайнуудые искусствениа аргаар үржүүлгэе мэржэлтэ шалбаритай болонхой. Сэг болзырын элбхитгэе эхэ гахайнуудые үржүүлгэе, урил хараалагдалан болээр ёһоор тэднээ гурүүлгын туйла бүхнэ ажал худалмэре зоотехническэ заабарлар эмхидхэнэ. Порноохконуудые эхлэһөн һалгагаад, эхэ гахайнууд талар-луулаа талаар гахайшан коммунист Владимир Михайлович Игнатев баһал эхэ анхарал олодогдоо хуралд. Хүсэ шалгар байн, тобйр, томо гахайнууд элээр, олоншье порноохко т-рэдэ бшуу. Тэрэ мүнөө 250 эхэ гахай хайналар харуулажа байнхай.

— Эхлэһөн һалгагдалан порноохконуудые түрөөр томо болжжын туйла али бүхн түрүү олоо арга, дүршэл хэрэглэнбид. Энэ талаар Степанида Самигулина хайн үр дүн харуулаа. Жэлэй эхлэһэе хойшо энэ элээр хоёр харатай 1072 порноохконууд харуулажа, дүрбө харатай болжжэ, шашан таргалуурын бүлэгтэ туйшагаа. Порноохко бүхэнэйгөө шэгнүүр сүүдхэдэ дунда зэргээр 301 граммээр нэмэхэе байна. Тинхэдэ өөрынгөө уялые амжалтатайгаар дүүргэе, — гэжэ нүхэр Лазарев хөөрөнэ.

Барилгашанаар хүдэлжэ байһана гурба харын саада тээ хайн дурраара гахайн ферм дээрэ амжалтаһаа ерөн Илюминетти Семенович Волков коллективий дунда магтаалтай болонхой. Тэрэ гурьдэ туйшагдаха 130 шахамал гахайнуудые таргалуулаа, толгой бүриинь шэгнүүр сүүдхэдэ

300 граммээр нэмэхэе һэн. Иннокентий Семенович сентябрь һарада түрүүшн бүлэгтэ туйшагаад, үшөө 380 гахай дааж абаһахай.

— Бүххэдэ 1200 центнер гахайн мяха худалдаа жэлэйнгээ түсэбтэе дүүргэбид. Декабрь һарын нүүл багта Волковой бүлгэһөө 225 гахай туйшагдаха юм. Маха үйлдэбэрилжэ түсэбтэй холо үдхэн дүүргэдхэнэ, — гэжэ фермые дагыша Иков Иванович данса дээр тэмдэглэгдэнэ тоонуудые хабсарган тоолохо зуура баартайгаар манда мэдэсэбэ.

— Продукциинтай өөрынш үнэ сэн ямар бэ? — гэжэ һонирхо-болон.

— Урзанда жэл совхознай өөрын тэжээлээр элбг байла, нэгэ центнер мяхантай үнэе 105 түхэриг оруулан, гахайн ферм-һээ 28 мянган түхэриг сээр олоо абтан. Харин үнэгэрэн жэлд гурэнэй тэжээл эхээр гаргалһал дээрһөө экономическа дунгүүд-нэй урчиндхаа хүрэхгүй байшоо. Байгша ондо өөбэднгөө тэжээлээр гахайнуудаа ханганбид. Тинхэдэ центнер мяхантай өөрынш үнэ сангые 106 түхэриг хүрээр доошлуулаа, 157 мянган түхэригэй мяха үйлдэбэрилжэ, 30 мянган түхэриг сээр олоо оруулаа зорилгодоо хүрөөбид. — гэжэ нүхэр Лазарев хөөрөнэ.

Энтэни Байрнууд, зал хорбо-нуудын тон лэ бодомжотой тааруугаар түхээрэгдэн, эзэн хүний тарлар хэлгэһэн, заһагдалан гэжэ мэтэхээр. Юрөөе хаанашье залга-гай, һалдархай мучан харатана-гүй. Энэ халаа фермые дагышн өөрын анхаран хээн ажалтай гаршо болоо. Иков Иванович бүхэ зал хорбоһуудаа өөрөө заһаг-лажэ.

Ужам харуул, шэнэ тухалтай шулуун байрадахы сээр талгал-хашаанууд дотор хээтэйшье, һая порноохконуудые эхэ гахай-

вод, авиационно завод, ЛВРЗ, ноо-ло угадлаг фабрика болон хамта-нда 9 предрикти нэгдэнэ шатын диплом абаа. Энэ предриктинүүд газаахи, добоохой хайналар зургалан гоёшон, өрөнхын харуулан ойлгуулаа агитаци ошотой хайналар эмхидхэнэ байгаа.

Локомотивна дело, мяха-кон-сервин комбинат, геологическа управлени, хамтаала 9 предрикти хоёрдохон заргын диплом абаа. 7 предрикти, тэрэ тоодо дээдэ хургуулинууд—багшанарай, техно-логическа институтууд гурбадахы заргын диплом абтан байна. Городой үйлэс, талмайнуудые

гоёон түхээртэ, предриктинүүдэй газаа талые, мүн өрөнхы дээрнэ харуулан ойлгуулаа агитаци зургалан түхээртэ хэрэгтэ элбхитгэе хараалаһан олон уран зураамтал 1-лахи, 2-дохн, 3-дахы заргын дипломуудаар, үшөө шал-гуудаар шагнагдаба.

Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойдо бэлдэхэлэй үгэе городой үйлэс талмайнууде бохоо, түхэрэн таллар аһала эхэ юуэман хэдэ гэшнэ. Гэбшөө наа энэ хэрэгтэ дутагдалнууд бии зандаа. Харгалын дунгүүдэе гаргалдаа энэе тухайла тэмдэглэгдэнэ байна.

Галуута-Нуурай шахтын экскаваторщик И. А. Жаркой арба гаран жэлэй туршада амжаллажа байна. Мүнөө Холбоолжон гэжэ газарта худал-боолж байхалаа халаанайгаа даалгабарине ходоодо үлүүлэн дүүргэнэ. Э. ДУГАРОВ фото.

Г. ДУГАРОВ,
манай көрр.
Пограничча совхоз.

Будаминуугай үгүүлэл.

Шүлэгүүдэй утанан.

Спорт. Санашад.

Хилын саанаһаа ерэнэн мэдээсэлнүүд.

ХАЛБАГА ХАХАРАН АЛДАБА ХА

Удир бүхэндэ шахуу хэли олон бэшгүүдэй абадэгдэн. Тээд, сэхэнь хэлэхэдэ, нима башг абажа үзэнгүй. 5-6 хуудлан дээрэ бэшгэдэг, нигжэ зурхон бажуун хашхаржа байһан абажтай бэшгэ анха түрүүшнхээ абахадаа, хэдэ хэдэ дэхи уншажа, нилээд удаан бодолгоото болоб.

Зургаан жэл соо суг бууһан. 4 үхүүдэй эх эсэгэ хоёр нигэрээ халбага хажарх гэжэ яаха юм. Үнэхөөрөө бодод үзэхэд, толгойдо багшаар башг юм да. Эгээ эхэнэ 5-тай, эгээ багш — жэл халдагтай. Өмбөгөөшье хайрлаагүй наа, эдэ бага үхүүдээ хайрлахалаа яана гэжэ! Дэлгэр Иннокентий хоёр наа гэр бүл боложо буудан хорьод наһатай залуу айл башг, довуулаа мүнөө гүна гарахал. Дэлгэр дөхөөн жэлэй саадта тээ дээдэ хургуун дүүргэһэй, инженер-экономистан дипломтой. Иннокентий мүн да технологическа институтта заочноор бүрэлсэдэг хабаргүй.

Бодоод үзэхэдмин, үхүүн наһаһаа хойно гажар бэ бээ өйдлөгөө, зан абажа мэдээжэ хөөр байба. Юу гэхэдэ, арбадахн класс дүүргэтэрэ Шуган областин Угдлаанай дунда хургуунда бураһан хоёр. Табдани класеһаа эхидэд нухалд яһан, арбадахн дүүргэһэн, тингээ Дэлгэрийн институт дүүргэтэрэ сүлэһэн, өөрөө алаһаа абажа өрөд, бага бүрэлсэдэг эхидэн. Нима хоёртой хөөрөө хэли байхан, хэли сэрбөр инаг дуран байгаа гэһинб.

Дуртай басаганайтаа дээдэ хургуунда дүүргэхэд, гэр бүлэ болонһон. Хурин найр хэжэ, үрөөлэй байхан үзүүдтэ дуудан, жаргалаар халдана сэлхэлтэйүүд яаба. 1961 оной тургууһын хууһун түрээжэ, эхэ эсэгэ хоёрны бааруудба. Удаань басаган гарна.

Инаг дуран, жаргал, эхэ эсэгэйн зөөри гурван дээрэ яаһан хоёр муртай ажалыһе хөөргүй. Комму Эрхүүгэй политтехническа институтта хурханаа ороходонь, Дэлгэр ажалта оронгүй, жаахан үхүүү дэлгэдэжэ бууба. Саашалта нигжэ буужа илалдаһаа болонһон, тэдэнэр Улаан-Удэда буужа өрлөн юм. Нэгэ нэгэ чөмөдантай, нэгэ нэгэ үхүүдтэй хоёр вокзал дээрэ буугаа бэлэй.

Иннокентий бүрэлсэдэг эхидэн политтехническа хургуунда үгээдэжүүдтэ, үхүүдтээ саадта үгөөд, Дэлгэр ажаллаха гэһэн нимэл түсэбтэй хоёр өрөд юм. Иннокентий хургуундаа бүрэлсэдэг эхидэ. Тээд Дэлгэрийн хургуунда ажал бэдэрһөөр, үхүүдтээ дэлгэдэһөөр байтар үшөө нэгэ үхүүдтэй би болонһоб. Алабайдалай жама өмб байгаа юм ааба. Тээд табан жэл соо институтта бүрэлсэдэг эхидэ хэрэгжээ үрүшгүй, залуу эхэ хэдэн жэл соо гэрээтэ буужа багтай болоо. Иннокентийн лекциһеа эрхэжэ, бархиралдаһан үхүүдтээ сүхалта мурён байһан. Эндэ амьтэй хүн байхагүй. Өмбөгөөшье түрлэн, ноод дэлгэр мунхажэ яаһан эгэ үхүүдтэй зөмчтэй бишэ ха юм.

Урдань хэдэ уда урданһаа харалсаад, уриханаар эшөөхилдэдэг байһан хоёр муртайһөө хөөрдөлгөөн илалдаһаа болонһоб. Багахан юм өмбөгөөшье сүхалдаад, хэдэрэн зайтай боложо, нэгэ бишһалт да муу өмбөг хэлэ һаагуу, ахи нэгэ тиймэ-нүхэн байгаа һаа, эдэ хоёртой хэлнүүшье хэл гэлтэйгүй атар, тагар гэдэрэндэ болонго халдаха. Байн байн энэ байдлаа дадажа, хирэ болонд үгэ нагхан хоёр үхүүдтээ айлагад болонго. Үгөөһиний яахалаа бүрэлсэдэг эхидэ, зочиник болонд, прибр бүтээлгэн заводто арай гэжэ ажалта өрөм. Мунөөхи Дэлгэрийн үшөө нэгэ жэл халд болонд байхала, дурбалхан үхүүдтээ мансидла байгаа юм.

Нима олон үхүүдтэй залуу айда гурбан талгалтай гэр үгэб. Одоод энэ жэлэй эхин багаар Дэлгэр Будавняа ажалтай нөсө (ресурс) хэрэгжээ таллар Бурядай АССР-ий Министруудтэй Советий управленидэ ахалгана экономистар ажаллажа эхилэб. Тээд алар табан-зургаан жэл соо өөрөөнөө маргэлсэдэг худалдөггүй хүний хургуунда үзлэһиний толгой соонь торюо ха?

...Эгээл нима тоһоһод хэлэ үзэб, эдэ бүгэдэн минин нэрэ дээрэ Дэлгэрийн башгэн башгтэй саана харалгажа байгаа юм.

Тингээд буудай буудад абаргай, тундугай, туйлаа хүрөөд байһан гэжэ Дэлгэр бархиржа байба. Үгөөһин ажаллахаа бэлэд, үдэр бүри хэрүү үхүүхэн, наһахамин, сүүдэ гүзөөр, Ушан бэлэб, перьянб. 19-газарта бөмчн хууэ бэлэ болонд түгээһэн болонд, апрелин 13-да, тингээд, юмнин 7-дэ, октябрийн 5-да үгөөһин тингээ, нигжэ хэлэр гэлхэлэн тон болонд, үдэр хоньгын бэлэд бэлэд абадэгдэн голонд, буудай буудад (струган Улаан-Удэһа гаргит) гэжэ гуйна.

Энэ бэшгэнь бараал, Дэлгэр

Будавнятай уулзахала, өрөд суг худалжа байһан хүнүүдтэй хооролдохөө ошон юм. — Релакция? — гэд найршаг бэстэй, пидеогархан хасартай, дундуур наһанай эхөөр бууриһаа бодоһоб.

— Та энэ башг бэшгэ гү? — Би бэшгэ юм, тээ минин башгөн шэнгээр гэлтээдэ бү гаргил даа. Наянай найн боложо байһабин... Кешэмин...

— Налаха гэжэ сүүдэ гуйта бэшгэ бэшгэ алта? — Тингээ, нааар сүүд болохонь. Үхүүдтэй хайртай, жэлүүд ха юм.

Хархала, хайратай хүн байһоб. Эдир залуугайтаа инаг дурье, дурбон үхүүдтэйгээ эсэгэе нигжээ хургаар үгээдэ абахагүй гэхээр халдэж, хэлэжэрхөөд, буудан болонд Кешэмин гэжэ бууна бишуу.

Эдэ бага ганса Дэлгэр гэнтэй бэшгэ гэжэ өйлгөөд. Сүхал дунда бэшгэ юм ааба, Иннокентий Арфевиич гэр бүлээ бэхилүүдэ гэрн болонд нидаргын хүсөөр да заримдаа бодуулахэ наһагад байгаа. Хүндэ ушарай болонд эхэ хүн аад, бага буулар тайлжэрхөөд, гэр доторгүй ажалыһе ганса наһаганайтаа мур дээрэ ашажэрхөөд, бээ амар буужуулахаа өрөлдөгөөн байла эли. Та хоёртой уралаантай байхан сэлхэл ушартаа гэдэ эгнэхээр башг. Нэгэ жэлд муу бурчтай гү, али хүндэ ушарай тохөөдөлгөөн бүхөө буруу ашадэгэ, угауу угуулажа харалсаад буушагад хоёр байһат. Тингээжэ буужаа гү, али үгөөһиний болонд: «Уудда, яахалаа тингээ гэһинб» гэжэ хэнтэйһе наа заатгүй бодон байхаг.

Дэлгэр Будавняа хайрлаагдэн, үнэхөөрөө хайрлахаар хүн дурбон үхүүдтэй эхид хэдэн энэ ажалта барилда байһабин. Саанада хэлнэ, ямар ажалта оруудалаа өйлгөөд идэлдэгдэ, гэжэ управленин начальник Федор Филиппович Петров, партияд эхидин секретарь Геннадий Григорьевич Баднев хоёр хөөрдөлгөө буугаа юм. — Тээд сэхэнь хэлэхэдэ, Дэлгэр Будавня өөрөө тааранадаг хүн. Үгөөһингөө прибр бүтээлгэн заводто өрөд яаһаа найн худалдэ байхалын, Кешэнь эсгимпортта оруудлахал тундугай гэжэ өрөб гэһинб.

Дэлгэр Будавняа наһала Фотойг, Федор Филиппович эсэгэйн өһөөр буугаа хэлэ юмнан. Саг зурхил ажал гэһин хуниһе муу наһатай болонд юм. Эхэ коллектив соо худалжа байһан хуниһе ажаһаань гаргаад яаханиһе, бөмбөнб — ганаар байгариһе Кешэнь үгөөд орууджа, Монгол уруу мал тууһан байна бишуу. Тэндэһа өрөд нара соо хүдэлгүгэй байхалын, нима бэшгүүдтэ ишэ тингээ бэшгэ захалаа ха юмга.

Прибр бүтээлгэн заводто дахин амаар ибураараа нухэртэй өмбөг айлага хаб даа. Найн хүнүүд, юмча өйлгөгдөг хүнүүд да байжа үгөөһинтэй хооронь ажалта абаа Фотойг Би дэб тингээжэ наһааба.

Үгөөһин өрөн юмча өйлгөгөөн гэжэ бэшгэ. Хай даа, хэнтэй өрөн юмча өйлгөгдөггүй юм ааб. Өрөн юмча өйлгөгөөн гэһиний тоо бөлхөл юм да. Гансал байхан наһатай байха хэрэгтэй. Аудэ найрхон хүсэжэ, найханиһе бодожэ яаһан хүн өрөн юмча яадаг юм гэжэ мэдэрхтэй. Мунөө сагга найханиһе наһага яаагүй хүнэй хэлээр буритажа болохо юм. Энэнай танда, та хөөрт, юмча үзэхэ үзлөн, харыхе харанһан би, Будавняуу, хэлэжэ гэһинб.

Танда мунөө юмча хэрэгтэй даа. Үхүүдтэй буула саал, эсидэ яаһан — гурван талгалгадэ. Байрайтэй, дуртай ажалтаа өрөд. Эгээ хоолтойнай манжага, гэр доторхойтай харжаа буужа хуниһе ажалтай.

Минин гэртэйгэй өрөхөд, эжитэй харгаһаа аригажа, мяха хэршэжэ, сагад ларан харан халрижа байна юмнан. Алар 75 наһатаһеһе наа, таанадтайгаа түлөө байла наһага, гэрэ зөмбөжэ, энэ тэрэ юмчтэйнай хэлэжэ байха наһатай ха юм. Эхэ хүн гэһин бүхэл наһан соогоо бидэнэй байн бууһан түлөө наһата болонд бишуу.

Би Иннокентийн уулзажа надаггүйб. Эгээ бага хууһуга яамда орууджа болоод, хэдэн үдэр соо врачинуудар яажа, анализ сугуулаха тула мунгэ зөөри сугууджа таалар ООН-ой Генеральна Ассамблейн тухайн комитеттэй засагдан эсгэлдэг болон. Палестинин юмчага урилагшадга туһаламжа үзүүдэ фондод 1968 ондо байн дурээр мунгэ зөөри оруудла гэжэ правительствундун шидэхэд гэдэ 33 делегат сонсохонь. Ондо фондод 26.3 миллион доллар үрө оруудлаһан тухай үгөөһин засагдан дээрэ сонсохондотон байна.

Нэрэлгэн ээрхэг түрмэхэй

Октябрийн эхэ ойн баярай Орлоо өрөд байхада, Табад жэл соо үзлөнөө Табан үгөөр тоһолжэ, Таанартаа, үхүүдтэй, хооронь. Октябрийн хубисхал илажа, Улаан тугай мандахынь, Хаанай шэрээһе унажа, Хаанта засагай үлэхынь Ухүүн абаад хараха, Үйлэ хубитай байһан хүн. Улаан-Ленин багшынгаа Уриаень баяраар угтажа, Ород орон соо багтаһан Олон яһанай ажалтад Октябрийн Улаан тугые Орой дээрэ намилдуулан, Эбэл, хүсөө нэгэдүүлээд, Эрэлхэг зоригго эршэлээд, Шэнэ засагаа бэхилүүдэн, Шэнэ замаар даһаба. Граждан дайнай гал могой Гал дүлөөр шухирбан Хэрэгэй манга тэмэжэ Хэдэн жэл соо боложо, Ажалтад шэнэ засаган Абаран дараагай. Олон дөхөр дарлалтаһаа Октябрийн ашаар мултарһан, Буряад арад мүн баһа Бултанар адл даһаба. Шэнэ зорингын эбэрбэ, Шэнэ хүсэһиний өрөдбэ. Баруун гараа үргэхэдэнь Бархан уула хүдэлэ. Байһан гараа үргэхэдэнь Байхан Байгал долгилбо. Хаанта засагай үдэ Хаагдаад байһан бэлгын Хэдэн, боорин булгаат, Хэрэлан гөвөр мэлээрбэ. Агал газарай эсэгүүдтэй. Арюун найханаар наһабарба. Хэрхэ хаанай байхада Хара гэр соо түрэнһэн аад. Бартаг, зарсаһаа зайсангүй Баргадан хосорхо байһан аад. Шэнэ Совет гүрэнэ Шэнэ хууүүд болондотон Дала дээрэ эшлэб. Далитай болонд индирбэ. Хубарагай улаан хубсаһа Хуулан халад, тэрсэдэн, Шэнээр нэгэдэһэн хургуунин Шэнэ шаһин болондотон. Газар дэлхэй түхээрэн гээд Вагшын глобэ барихада Гайханаа баража сүхэрэд гээд, Байн байгараа этгилээб. (Түбэд номой тайлбарар Түбн дэлхэй хабтагар юм.) Шэнэхэн эсгэ бүхэн Шэнэнь зүгэн абадэгтэй. Олон олон һониние Орон соон, гадаадын Оролдосотойгоор суглуулан, Орон байдал мэдээж,

ҮНЭН СЭДХЭЛЭЙ ҮГЭ

(Үхүүдтэй хөөрдөөн)

Октябрийн гүнзэгэ үдхы Ойлогон абажа, зоригжон, Улам бурил хужаэнб, Урагнаа, дээшэ ниндэнб. Хори хурөө үдхөө Комсомолой туг барилсан, Ашата Лениной сурталы Ажалтад дунда тараалсан, Эсэхэ сүсэхэдэ мэдэнгүй, Эдир залуу нүхэдөрөө Үдэр хүни илангүй, Үгсэн, уруудан гүйлгэлдэн, Ябаһан үеэ наһагада Яһалан мунөө найхан даа! Хосорхо сагаа мэдэжэ, Хоро шараар шухирбан Ангинн эдлэб дайсадай Арга махын адрүүдэжэ, Үдэн дахин бодохгүйгөөр Үгэ болгон дараабин. Түмэн түмэн жэлүүдэй Түүхэдэ анха түрүүзэн, Тунга газараар зам гарган, Туршан, даһан ябахадминтай, Тушаалдаһан олон бэрхшэлтэй Тулдан даһажа гараабин. Хоног эсөөр халгалжа, Колхоз болонд байхалаа Бээ хүсэд оложо, Бахилжэ гэһин бэрхэ һэн. Эшэ зориг эхэтэй һаа, Эдлэб юмээр дуутахал, Инодарган баяшуу хажууһаан Инодаргал гэжэ өрөлдөхө, Бэрхшэлтэй хүнүүд үсөөдөхө, Газараа мөрөөр хахалхан, Гараараа үрөөнө хаяхан, Хараад мунөө үзэгтэй, Хаана хүрөө гэһинбиди! Үрлээжэ хаһабди машинаар, Үбхөө бурханабди машинаар Хадые хурхонһон шэнисээ Комбайнаараа хаданабди. Олонхи хүндэ ажалтай

Оньото машинаар хэгдэнэ. Айл бүхэндэ радио, Артель бүхэндэ хургуули, Эдлэб ажалта, байдалдамай Электрын хүсэн туһална... Хас тамгаа далайһан, Хажар шаңгаар хашхарһан, Хохимой яһан толгойтой Хорото муухай дайсаантай Эрэлхэг зоригтой тэмсэжэ. Эсэгэ ороноо хамгаалаад, Аюулта тэрэ дайсаание Атиртар бажуун дараабин. Олон оройной ажалтада Олголсообди сүлөөнь. Дайһаа хойшо түргэнөөр Даһан, хүгжэн яһанабди. Эрдэм науын жолооо Этнэлтэй шаңгаар баряад, Илэ бүхы ажалдаа Ажмалта эхээр түйлэнабди. Атомой, мурэнэй хүсүүд Аха соомнай эбэрхэн, Хэжэ, бүтээжэ хэрэгтамнай Хамгүй эхээр туһална. Замбуулин руу түрүүлэн Зам харгы гаргаабди. Малагар харын үбсүүндэ Манай бүлдэ толорон, Хадуур Балта хоёрнай Харагдахадэл гэнэ эндэһэ. Номгон, ачгалан, хашалгүй Нойрсон байһан Венераые Манай элшан һэрюулээд, Магшай, хасарын таалажа, Балта Хадуурта бэлэгэ Барюулан, тобэрин золгобо. Омогтой, байртай ажаллан, Оройнойгоо хүсые арьбадхан. Коммунист партиин хүтэлбэрээр Коммунизм гэһин зоригтойгоор Дамай шаңга алхамар Даһан, ошожо яһанабди.

Ш. НИМБУЕВ.

Агаар аруун үбэлдөө Амьхадэ урматай. В. ГАУЧЕНОВЭН фототюд.

СПОРТ

Декабрийн 4-5-най үдэр-индтэ «Труд» ДСО-гой Дундэ өгсөтөйдөхн елчин бааһан оршондо Улаан-Удын санашад үбэлдэ спортнаһаа сезонине жинжалта эстафетар наһаа. Энэ мурьсөөндэ гөрөдүй үйлдэбрийн коллективүүдэй, найман жэлэй, дунда ба тухай дунда хургуунуудтай болон ИТУ-гай 90 гаран команда халдэдалса.

Хойлдэ хоорондын мурьсөөндэ 15 километр бодоо. Энэ жайд 55 минута 05 секунда соо гүйжэ өрлөн багшанаарай инстидтэй

СЕЗОН НЭЭГДЭЭ

тулөөлгэжэ, спортын мастер Лубсан Цыбиков түрүү хуури эсэлбэ. ЛВРЗ-гай спортнаһаа клубий спортемен, спортын мастер Николай Манн хоёрдохн хуурида гарна. Спортын мастер Олег Харитонов гурбадахн хуури эсэлдэг. 5 километр жайд урилдаһан эхэһэрнүүдтэй дундаһаа Зүүн Сибириин технологическа институттай

студентка Иннел Радаева энэ жайд 20 минута 02 секунда соо галажа, эрчим саг харуулаа. Иннел Радаева хэдэ залуу болоһонь, спортнаһаа наадануудга аргаар мун үр дүн туйлаһан амжалтаһай. Тэрэ хадаа Бурядай АССР-эй, Зүүн Сибириин түмэр замтай чемпион нагата бэш болонд байха юм. Тэрэһалан энэ басагантай «Локотив» бүтгэмэй центральн советийд эстафеттагадал командин гүшүүн болондотон. Энэ жайд 20 минута 45 секунда соо гүйжэ өрлөн «Труд» бүтгэмэй тулөөлгэжэ Аня Ермакова хоёрдохн, «Спартак» бүтгэмэй тулөөлгэжэ Аграфена Маркова гурбадахн хууринуудта гарна.

Эдир хууүүд 4х5, басагад 3х3 километрэ эстафетна урилдаа хаа. Гөрөдүй тухай дунда хургуунуудтай ба ИТУ-гай санашад мун инаг жайд эстафетна урилдаһаа хабалдаа. Индустриально-багшанаарай техникумэй хууүүд, басагад урилдаһаа найн үр дүнтэйгөөр итажа гарна. Хоёрдохн, гурбадахн хууринуудта авиационно-лесотехническа техникумүүдтэй хууүүд, мун хоёрдохн, гурбадахн хууринуудта кооперативна техникумэй басагад гаранһан байла. ИТУ-гай командинуудтай дунда 16-дахн ИТУ-гай басагад, хууүүд гаранхай.

Мурьсөөнэй хоёрдохн үдэртэ гөрөдүй үйлдэбрийн коллективүүдтэй дунда 4х5 километрэ эстафетна урилдаа болондотон. Энэ жайд 20 минута 45 секунда соо гүйжэ өрлөн «Труд» бүтгэмэй тулөөлгэжэ Аня Ермакова хоёрдохн, «Спартак» бүтгэмэй тулөөлгэжэ Аграфена Маркова гурбадахн хууринуудта гарна.

Дунда хургуунуудтай командинуудтай дундаһаа 20-дахн хургуунин хууүүд, басагадэй командинууд түрүүжэ. Хоёрдохн, гурбадахн хууринуудта 1-дахн ба 2-дахн хургуунуудтай хууүүдтэй, 22-дахн, 65-дахн хургуунуудтай басагадэй командинууд гаранхай.

В. РАДНАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Эстафетна урилдаһаа — аялахын тоосоонь Т. ХАЛДУРОВАН фото.

Дайн сэрэгтэ эсэргүү демонстрацинууд США-да болоно

НЬЮ-Йорк, декабрийн 7. ТАСС-ай корреспондент О. Анчичин нигжэ дамжуулаа: Армида татагдаа эсэргүү, Вьетнамад Холбоотой Штатуудтай хэлэ байһан ээрхэг түрмэхэй абуулгада эсэргүү американ залуучуудтай эхэ демонстрацинууд гурбадахн үдэртэ болонд байна. Залуучуудтай, студентүүдтэй, эхэһэрнүүдтэй, шажанай болон негэрнүүдтэй 50 эдлэб организацин үсэ кампани үзэгдөггүй эхээр үрэгдэжэ байһаб.

Нью-Йоркто наранй гарамад байхала 2000 гаран американ эдир залуу хууүүд, басагад Уайт-хол-Стридтэ өрлэ. Эндэ сэрэгтэй алаһада залуучууһыһе татагад гөрөдүй центральна нункт байдаг юм. Вьетнам арада эсэргүү уршагта муухай даһн байлаабо болонго эригтэй хэһэн илаадуудтэ байһангай демонстрацинууд байһангай хуртээд, дайн сэрэгтэ эсэргүү үрэгтэ лозунуудыһе хашхаралдаа. Дайнда эсэргүүгээр американецуудан хэһэн амгалан эһөөр индустриальные талдучууһы хүсэһэн полициинхидэй хүсөөр хэлтэ, фанисэ этгээдүүдэй харата муухан ашаанууд урагшгүйдэ. Уайтхол-Стриг ба тэрэ шадан хууиһүүдтэ зоригто полициинхид татагдаа. Энэ райондо 3000 шахуу полициинхид эльсэгдэ. Нью-Йоркын мэри Линдэйи заабаар Нью-Йоркын буви полици элэһин бэлэн болондотон. Үгөөһүүр бүри эртэ банхадэ полициинхид түрүүшн ариестуу хэлэ хэһэн байла. Полицин үчэртүүдтэ 20 гаран демонстраци эльсэгдэ. Демонстрацинуудтэй эхилдэгтэ хоноһон 2 үдэрийн турлада соо 300 шахуу хуи ариестуулагдаа. Гэблэһе аюулсалагдаһан демонстрацинуудтай тооч хуи гэрхэ түдэм олон болонд байһаб.

Булэз олон демонстрацинууд «Уолдфорд Астория» гэжэ өгчлөн дүрэгдэ үсэгдэжэ сугларна. Американ промишленинүүдтэй асоциалын үмгэ энэ гүрэнэй секретарь Д. Ракс үгэ хэлхээр хүлэгдэб. Нью-Йоркхоо гады, Холбоотой Штатуудтай бусад хэдэн арабад дотондотон дайн сэрэгтэ эсэргүү абуулгадууд мун да хэрдэн. Ижигдэхэдэ, Сан-Францискада сэрэгтэй алаһан наһанда хууриһе 100 шахуу хууүүд иногатай засагхарихтаа өмбөгөөшье сэрэгтэй бурдхэлэйн документиһүүдэе бусаажэ үгөө.

Вьетнамадхн дайнда хэрэгжэһэн тулада гал шатаадаг бомбонууды бутаан гаргадаг «Доу Кемикл» гэжэ химическа компанйин байхинуудыһе Балтипортто (Мэриленд штат), Алюва-Ситидэ (Айова штат) студентүүдтэй хууриһэн байна. Огайо штатад Цинциннати ба Уэлмингтондоо буруушаалтын демонстрацинууд болонд. Буффалода (Нью-Йорк штат), Сент-Луиста (Монтана штат), Принстондо (Нью-Джерси штат) дайн сэрэгтэ эсэргүү демонстрацинууд болонд. Армида залуучууһыһе татажа Пенсильоний танаһе толгойдог генерал Херши гэһинэ сэрэгтэй алаһан болонго хари эригтэй хэһэн резолюцие Минчиганска университеттэй студентүүдтэй баталан абаа. Армида татагдаа эсэргүү Вьетнамадхн дайн байдлаһаа эсэргүү буруушаалтын индустриальнона кампаниһаа далайжа дайн сэрэгтэ эсэргүү худалдөөн Холбоотой Штатуудтай үдэр өрөхэ түдэм улам дэлгэржэ байһыһе харууджа үгөө.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай комитетдэ

НЬЮ-Йорк, декабрийн 7. ТАСС) Палестинин нотогата урилагшадга туһаламжа үзүүлхын тула мунгэ зөөри сугууджа таалар ООН-ой Генеральна Ассамблейн тухайн комитеттэй засагдан эсгэлдэг болон. Палестинин юмчага урилагшадга туһаламжа үзүүдэ фондод 1968 ондо байн дурээр мунгэ зөөри оруудла гэжэ правительствундун шидэхэд гэдэ 33 делегат сонсохонь. Ондо фондод 26.3 миллион доллар үрө оруудлаһан тухай үгөөһин засагдан дээрэ сонсохондотон байна.

Нэрэлгэн ээрхэг түрмэхэй жэл байдаг гээд тэрэ саагаа. ОАР правительствө тэдэндэ бумхы шуудлаа туһаламжа үзүүлэжэ, саашаа хашы үзүүлжэ гээд тэрэ хэлэжэ. ВАШИНГТОН, декабрийн 7. ТАСС). Вьетнамадхн ээбэгтэ хүсэһүүдэйгөө тооо Холбоотой Штатууд олон болонго байһаб. 101-дахн аяадаһанга дивизиин буудлын хоёр бригадтае Невтанон Урда Вьетнам эльсэгжэ эхилэ. Энэнь тухай ЮИП агентствын Вашингтондохн корреспондент хэлэһэн байна. Энэ хоёр бригадта эльсэгдэжэ байхада, СОН-наа Урда Вьетнамад байдаг ээбэгтэ хүсэһүүдтэй тоо 180000 хүн болохо.

ТЕЛЕФОН-ТЕЛЕГРАФ РАДИО ХИЛЫН ГАННАГА

Ээрхэг түрмэхэй абуулгада тухалхы Канадын профсоюз буруушаана

ОТТАВА, декабрийн 6. ТАСС) Канадын гүрэнэй алба хаашагад профсоюзай национальна эсгэл мөрөөлдэ болонд, Вьетнамадхн дайн байдлаһаа хэрэгжэһэн тула Холбоотой Штатуудта Канадын буу ээбэг хуудалдхыһе нагэн наһатайгаар буруушаагаа.

Урилагта муухай дайн байдлаһаа хабалдаһаа Канадын буу ээбэгтэр наймаа хашы правительствын хорихо тухай эригтэй хэһэн резолюцие сьез баталан абаа гэжэ «Канадн трибюн» газетэд мэдээсэб.

Вьетнамадхн дайн байдлаар үргэд хэлэ аяраа аюулда хүн түрэлтэ нине хургажэ болонго гэжэ тэмдэглэжэ зуураа. Арсалаа тулалдаа 1954 оной Женевскэ хэлэһөнүүдтэй үлгэһөөр гуримшуулыһе сьезд уряалда.

«Бомарк» гэжэ американ ракетануудтэй баязе Канадын газар дээрэһе усадхаа эригтэ резолюци соо мун да хэгдэнхэй.

ПРАВДА БУРЯТИИ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхн хууданһаа: үбэлдөө малай ашаг шэнэ дээшлүүлжэ тухай түрүү бэшгэ. «Табан жэлиме» болзорһоонь урид» гэһэн рубрика дор В. Островскийн репортаж. Хоёрдохн хууданһаа: «Презригтэй бүхэндэ» аялахын тоосоонь гэһэн рубрика дор В. Федоровойн статья. Аймарай газетын хууданһаа материалнууд. Гурбадахн хууданһаа: «Түүһин хууданһаа» гэһэн гаршаг дор Бурядай республиканы арба жэлэй оидо аюулан башгэжэ Ф. М. Сахаттуевай статья. АПН-ой материал.

Дүрбөдхн хууданһаа: «Амархэ захирна» гэһэн А. Семеновой статья. Врачай дурдадал. Соносолнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Удын авиаметстанция мэдээсөөнэй өһөөр мүнөөдөр республика доторнай үүлэтэйһэжэ байха. Бүһиндөө Баргажанда 28-38 хойто аймагуудта — 23-28, башг нотогуудта 17-22, Улаан-Удэ — 31-33 градус хүйтэрхөөр түлэгдэнэ.

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ.